

**UCHWAŁA NR XLIII/453/22
RADY MIEJSKIEJ W PABIANICACH**

z dnia 27 stycznia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny
dla Miasta Pabianic na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006, 1981, 2270 i 2328) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Pabianic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Pabianicach

Krzysztof Rąkowski

Załącznik do uchwały Nr XLIII/453/22
Rady Miejskiej w Pabianicach
z dnia 27 stycznia 2022 r.

**Program Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic
na lata 2022-2024**

I Wstęp

Program Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic na lata 2022-2024, zwany dalej Programem, jest elementem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic stanowiącym jednocześnie realizację zapisu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej Ustawą.

Głównym założeniem Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nieporadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów, wzrost świadomości związanej z tą tematyką, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw oraz doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację Programu.

Program jest przygotowywany w oparciu o Ustawę, a doświadczenie zdobyte podczas realizacji jego poprzedniej edycji, pozwoli na efektywniejszą jego realizację.

Model współczesnej rodziny ewaluuje. Coraz więcej osób wybiera życie w związku nieformalnym, są rodziny niepełne, a także zrekonstruowane. Z uwagi na zmiany struktury rodziny zmieniają się wartości przekazywane dzieciom.

Problemy z jakimi muszą zmierzyć się współczesne rodziny to: ubóstwo, bezrobocie, tolerancja dla nowego partnera rodzica, ale również uzależnienia (alkohol, narkotyki, środki zastępcze - dopalacze), przestępczość, przemoc. To wszystko wpływa na funkcjonowanie rodziny i wiąże się z niewydolnością opiekuńczo - wychowawczą. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być ze sobą spójne i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości.

Program został opracowany w oparciu o art. 176 pkt. 1 Ustawy.

II. Podstawy prawne

Zadania realizowane w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 803 z późn. zm.).
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1006 z późn. zm.).
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119).
- 5) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 21119).
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1027 z późn. zm.).
- 8) ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1162 z późn. zm.).
- 9) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.).
- 10) ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.).

- 11) ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.1162 z późn. zm.).
- 12) ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1329 z późn. zm.).
- 13) ustawa z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (t.j. Dz.U z 2021 poz. 1092 z późn. zm.).

Program skorelowany jest ze:

1. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Pabianic.
2. Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pabianic.
3. Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Pabianic.
4. Programem Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Pabianic.

III. Adresaci

Program skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie miasta Pabianic, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej. To rodziny, w których wychowują się dzieci, ale również rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Dla celów programu przyjęto definicję rodziny zgodnie z art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej - „rodzina to osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”.

IV. Diagnoza

Miasto Pabianice położone jest w centrum województwa łódzkiego. Jego powierzchnia stanowi 33 km², a ludność liczy niecałe 61 tys. mieszkańców.

1. Demografia

Dokonując analizy danych demograficznych obejmujących lata 2018-2020 można zaobserwować nieznaczne spadki wskaźników demograficznych. W 2020 miasto zamieszkiwało 60 756 mieszkańców, w tym 33 060 kobiet i 27 696 mężczyzn. W porównaniu z poprzednim okresem zaobserwowano 5% spadek liczby mieszkańców Pabianic. W poprzednim analizowanym okresie spadek liczby mieszkańców wnosił 3%, czyli można zaobserwować pogłębiającą się tendencję odpływu ludności.

Zmienia się struktura wieku mieszkańców wskazująca na proces pauperyzacji, czyli starzenia się społeczeństwa. W latach 2018-2020 przyrost ludności w wieku emerytalnym odnotowano na poziomie 3%, a w przypadku ludności w wieku od 0 do 18 lat odnotowano spadek na poziomie 3,1%. W porównaniu z poprzednim okresem jest nieznacznie słabszy, ale tendencje demograficzne są te same.

Tabela 1. Liczba mieszkańców, przebywających w Pabianicach czasowo i na stałe z podziałem na płeć i wiek.

	Liczba mieszkańców					
	2018		2019		2020	
wiek	M	K	M	K	M	K
0-17	4 960	4 700	4 912	4 654	4 851	4 614
18	277	240	231	232	227	214
19-60	-	17 726	-	17 183	-	16 620
19-65	18 653	-	18 216	-	17 728	-
61 i więcej	-	11 426	-	11 636	-	11 611

66 i więcej	4 706	-	4 861	-	4 890	-
ogółem	28 596	34 092	28 220	33 705	27 696	33 060

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Pabianicach.

W Pabianicach w 2020 roku liczba dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 roku życia wynosiła 10 006, co stanowiło 16,4% ogółu mieszkańców, w 2018 roku była to liczba 10029 - 16,2%, a w 2018 roku było 10 177 czyli 16,2% ogółu mieszkańców.

Wśród mieszkańców Pabianic w 2020 roku liczba osób w wieku emerytalnym wyniosła 16 501, co stanowiło 27,2% ogółu ludności, w 2019 liczba osób wyniosła 16 497 czyli 26,6%, zaś w roku 2018 – 16 132 osób, co stanowiło 25,7% ogółu mieszkańców.

Niepokojący jest spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym w strukturze ludności Pabianic. W przypadku mężczyzn tendencja ta jest słabsza. W porównaniu z rokiem 2018, w roku 2020 odnotowano spadek udziału mężczyzn w wieku produkcyjnym na poziomie 5%. W przypadku kobiet spadek ten wyniósł już 6%. W 2018 w Pabianicach zamieszkiwało 17 726 kobiet w wieku produkcyjnym, natomiast w roku 2020 liczba ta wynosiła 16 620 kobiet. Kategoria ludności w wieku produkcyjnym jest kluczowa w rozwoju przemysłowym miasta, ale również istotna dla kondycji rodziny.

2. Infrastruktura mieszkaniowa

W roku 2020 w zasobach miasta Pabianic liczba mieszkań komunalnych wynosiła 3 551, w porównaniu z rokiem 2018 zaobserwowano spadek infrastruktury na poziomie 5,9%. Spada także liczba wniosków złożonych o mieszkania z zasobów gminy. W roku 2020 złożono 73 wnioski, a w 2018 liczba ta wynosiła 110. Oznacza to, że zapotrzebowanie ze strony mieszkańców jest niższe o 27% w porównywalnych okresach. W związku z tą tendencją spada liczba osób oczekujących na mieszkanie socjalne oraz liczba mieszkań socjalnych. W 2018 roku na mieszkanie socjalne oczekiwało 155 osób, zaś w 2020 roku na liście oczekujących było 146 osób.

Niepokojąca tendencja odnosi się natomiast do wskaźnika poziomu wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego i wynosi w 2018 roku 182 wyroki, w 2019 roku 210 wyroków, a w 2020 roku 215 wyroków. Na przełomie tych trzech lat obserwujemy przyrost wskaźnika infrastruktury mieszkaniowej na poziomie 18%, a co za tym idzie potencjalnie pogarszającą się sytuację rodzin pozostających pod nadzorem MCPS.

Tabela 2. Sytuacja mieszkaniowa w Pabianicach.

	2018	2019	2020
Liczba mieszkań komunalnych	3774	3618	3551
Liczba wniosków złożonych o mieszkania z zasobów gminy	110	77	73
Liczba mieszkań socjalnych	40	45	30
Liczba oczekujących na mieszkania socjalne	155	159	146
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	182	210	215

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z Ocena zasobów pomocy społecznej.

3. Bezrobocie

Analiza rynku pracy i bezrobocia na terenie miasta Pabianic w latach 2018-2020 wskazuje, że bezrobocie nie ma charakteru stałego.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Pabianicach wynika, że bezrobocie spadło w 2019 r. o 19% w porównaniu do roku 2018, natomiast zauważalny jest wzrost o 12% w 2020 r. w porównaniu z rokiem 2019.

W 2020 roku na terenie miasta Pabianic zarejestrowanych było 1886 osób bezrobotnych, w tym liczba kobiet wynosiła 947, które to stanowiły 50,2% ogółu zarejestrowanych. W 2019 roku liczba osób zarejestrowanych była niższa o 204 osoby, natomiast w 2020 roku liczba osób posiadających status osoby bezrobotnej była wyższa o 18 osób w stosunku do 2018 roku.

Liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych w Pabianicach.

	Liczba bezrobotnych		
	2018	2019	2020
Bezrobotni ogółem	1868	1682	1886
w tym kobiety	913	822	947
Długotrwale bezrobotni	950	865	993
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż.	336	294	305
Posiadające dziecko z niepełnosprawnością do 18 r.ż.	13	13	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Pabianicach (www.puppabianice.pl)

W 2018 r. aż 50,9 % osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy było długotrwale bezrobotnych (t.j. zarejestrowanych dłużej niż 12 miesięcy). Wśród bezrobotnych ogółem wyodrębnić można grupę osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż., stanowiącą 18% ogółu bezrobotnych oraz osoby mające dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż., które to stanowiły 0,7%.

W 2019 liczba osób długotrwale bezrobotnych, w stosunku do ogółu bezrobotnych w tym okresie wzrosła do 51,4%, posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż. zmalała do 17,5%, natomiast liczba osób mających dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż. wzrosła do 1% ogółu bezrobotnych.

W 2020 r. wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych, stanowili oni 52,6% ogółu osób bezrobotnych, a posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż., stanowili 16,1%. Wśród bezrobotnych były osoby mające dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż. co stanowiło 0,6% ogółu bezrobotnych. Powyższe dane wskazują, że jest mniej osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko.

W 2019 roku łącznie liczba zarejestrowanych wynosiła 1682 osoby, natomiast w 2020 wynosiła 1886 osób. W przeciągu jednego roku przyrost liczby bezrobotnych wynosił 12%. 2020 rok był stosunkowo trudnym okresem na rynku pracy. Negatywną tendencję w 2020 roku widać we wszystkich wskaźnikach, co można tłumaczyć okresem epidemii COVID-19. Trudna sytuacja na rynku pracy najczęściej dotyczyła kobiety, przyrost zarejestrowanych kobiet wynosił 15%, podczas gdy w przypadku mężczyzn było to 12%. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w latach 2019-2020 wzrosła o 14%.

4. Opieka nad dziećmi i edukacja

Regulacje prawne związane z organizacją opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat nie uległy zmianie. Opieka ta może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, jak również przez dziennego opiekuna oraz nianię. Infrastruktura zapewniająca opiekę w formie żłobka czy klubu dziecięcego w latach 2018-2020 uległa znacznej poprawie w porównaniu z poprzednim okresem 2015-2017.

W 2017 r. na terenie miasta Pabianic funkcjonowały 4 żłobki zapewniające opiekę dla 256 dzieci, w 2020 liczba placówek wzrosła o 50%, a liczba dzieci objętych opieką wynosiła 407, co stanowi przyrost na poziomie 59% w porównaniu z rokiem 2017. Można zauważyć

zapotrzebowanie na taką formę opieki, liczba brakujących miejsc w żłobkach w 2020 roku wynosiła 132.

Tabela 4. Liczba dzieci uczęszczających do żłobków w Pabianicach.

	2018	2019	2020
Liczba żłobków(żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	7	8	8
Liczba dzieci w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	305	349	407
Liczba brakujących miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	101	82	132

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z „Ocena zasobów pomocy społecznej”

Kolejnym etapem w rozwoju dzieci jest edukacja przedszkolna, która jest ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. W latach 2018-2020 liczba placówek przedszkolnych nie zmieniła się i wynosiła 12 placówek przedszkolnych, w tym 2 przedszkola z grupami integracyjnymi. Wychowaniem przedszkolnym w 2020 roku objęto 1865 dzieci. W latach 2018-2020 można zaobserwować spadek liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną. W roku 2018 liczba ta wynosiła 1928, w roku 2019 było 1869 przedszkolaków, a w roku 2020 przedszkolaków było 1865. Na przełomie okresu 3 lat odnotowano spadek na poziomie 3,3%.

Tabela 5. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w Pabianicach.

Przedszkola	Liczba przedszkolaków		
	2018	2019	2020
Nr 2	126	103	102
Nr 3	98	99	99
Nr 4	288	281	282
Nr 5	175	166	167
Nr 6	99	99	103
Nr 8	71	70	69
Nr 11 z oddz. integr.	202	200	204
Nr 12	125	125	124
Nr 13	302	306	296
Nr 14	148	143	138
Nr 15	147	143	142
Nr 16 z oddz. integr.	147	134	140
ogółem	1928	1869	1866

Źródło: https://um.pabianice.pl/artykuly/149/oswiata-w-pabianicach#kotwica_7

Edukacja szkolna w Pabianicach realizowana była na poziomie podstawowym w 11 szkołach, w porównanym okresie 2018-2020 zaobserwować można spadek. Liczba uczniów realizujących obowiązek szkolny wykazuje tendencje malejącą, co przedstawia poniższa tabela. Największy spadek liczby uczniów realizujących obowiązek szkolny na poziomie podstawowym, na przełomie lat 2018-2019 wynosił około 7,9%.

Tabela 6. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Pabianicach.

Szkoła podstawowa	Liczba uczniów		
	2018	2019	2020

Nr 1	350	364	347
Nr 2	289	226	262
Nr 3	1067	1018	975
Nr 5	376	351	351
Nr 8	252	241	223
Nr 9	279	254	240
Nr 13	438	407	387
Nr 14	410	381	356
Nr 15	161	151	174
Nr 16	432	376	366
Nr 17	445	401	384
ogółem	4499	4170	4165

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych o pabianickich szkołach podstawowych i gimnazjach https://um.pabianice.pl/artykuly/149/oswiata-w-pabianicach#kotwica_7.

W analizowanych latach na terenie miasta funkcjonowało 11 świetlic szkolnych.

Podstawową formą wsparcia w kryzysach szkolnych, rówieśniczych i osobistych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych są świetlice środowiskowe. W Pabianicach funkcjonują świetlice szkolne i Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR” prowadzona w ramach Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach. W świetlicach dzieci otoczone są opieką wychowawców, mają zapewniony posiłek oraz warunki do nauki, zabawy i twórczego spędzania wolnego czasu.

5. Pomoc społeczna

Wsparcie rodziny jest jednym z podstawowych obszarów aktywności instytucji realizujących politykę społeczną państwa. Wsparcie to ma na celu zabezpieczenie podstawowych funkcji rodziny m.in. funkcji wychowawczej, opiekuńczej, ekonomicznej oraz umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W związku z wystąpieniem nietypowej sytuacji jaką niewątpliwie jest epidemia COVID-19 zaobserwowano nowe problemy w temacie funkcjonowania współczesnych rodzin spowodowane np. edukacją zdalną, izolacją oraz problemami na rynku pracy.

Problemy z jakimi muszą zmierzyć się współczesne rodziny to przede wszystkim: ubóstwo, bezrobocie, ale również uzależnienia (w tym od środków psychoaktywnych), przestępczość czy przemoc. To wszystko wpływa na funkcjonowanie rodziny i wiąże się z niewydolnością opiekuńczo - wychowawczą. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być ze sobą spójne i uwzględniać jednocześnie prawo do zachowania tożsamości.

Miejskie Centrum Pomocy społecznej zajmuje się realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej. W sytuacjach wymagających wsparcia, rodziny miały i mają możliwość skorzystania z różnych form pomocy. Do kompetencji MCPS należy m.in. diagnoza społeczna, świadczenia pieniężne (m.in. zasiłek stały, okresowy, celowy i specjalny celowy), świadczenia niepieniężne (m.in. posiłek, schronienie, ubranie, potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, praca socjalna, usługi opiekuńcze, pomoc osobom zagrożonym eksmisją, udział w programach z zakresu integracji społecznej, kierowanie osób do korzystania z pomocy w formie żywności w ramach "Programu Operacyjnego Pomocy Żywnościowej", wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (asystenci rodziny), poradnictwo specjalistyczne (m.in. prawne, psychologiczne). Wypłacanie świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenie wychowawcze, „Za życiem”), z funduszu alimentacyjnego. Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu (działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Ponadto rodziny mogą otrzymać pomoc w przypadku występowania przemocy

w rodzinie (działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, punkty konsultacyjne). W ramach aktywizacji zawodowej w MCPS funkcjonuje Klub Integracji Społecznej.

Tabela 7. Liczba mieszkańców a osoby korzystające z pomocy społecznej.

	2018	2019	2020
Liczba mieszkańców Pabianic	62 688	61 925	60 756
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	3141	3257	2939

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych o sytuacji demograficznej i społecznej w Pabianicach ze sprawozdania MPiPS-03

Mimo spadku liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019 roku w porównaniu do lat poprzednich odsetek podopiecznych MCPS kształtował się na tym samym poziomie w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Pabianic w danym roku. W 2018 roku było to 2,8%, w 2019 roku to 3%, a w 2020 roku to 2,8% ogółu mieszkańców.

Tabela 8. Struktura rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
Liczba osób w rodzinie:			
1	1040	1116	1017
2	634	728	570
3	558	462	501
4	476	460	376
5	290	320	260
6 i więcej	143	171	199
ogółem	3141	3257	2923

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych o sytuacji demograficznej i społecznej w Pabianicach ze sprawozdania MPiPS-03

Analizując ogólną liczbę podopiecznych MCPS w latach 2018-2020 okazuje się, że coraz częściej podopiecznymi instytucji pomocy społecznej stają się rodziny składające się z 6 i więcej osób. W roku 2018 odsetek tych rodziny w stosunku do ogólnej liczby podopiecznych wynosił 4,6%, w roku 2019 wzrósł do 5,2%, a w roku 2020 wynosił 6,8%, Tendencję tą wskazuje wzrost liczby dzieci w rodzinach korzystających z pomocy, co prezentuje tabela poniżej.

Tabela 9. Rodziny z dziećmi objęte pomocą Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
1	529	483	440
2	528	533	446
3	274	301	281
4	71	99	117
5	28	21	29
6	8	16	7
7 i więcej	0	0	9
ogółem	1438	1453	1329

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych o sytuacji demograficznej i społecznej w Pabianicach ze sprawozdania MPiPS-03

Od 2018 roku zdecydowanie wzrasta udział rodzin z 4 dzieci. W 2018 roku było ich 71, w roku 2019 było 99 rodzin, a w roku 2020 już 117. Dodatkowo w roku 2020 pojawiło się 9 rodzin wychowujących 7 i więcej dzieci

W 2018 roku wsparciem Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach objętych było 3141 osób, z czego 1467 osób było w rodzinach opiekujących się dziećmi do 18 roku życia.

W 2019 roku wsparciem objętych były 3257 osób, z czego 1413 osób w rodzinach z dziećmi do 18 roku życia.

W 2020 roku wsparciem objętych było 2923 osoby, w tym 1636 osób w rodzinach z dziećmi do 18 roku życia.

Można wyróżnić pięć głównych przyczyn, z powodu których udzielano pomocy: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 10. Rodziny korzystające z pomocy Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach z uwzględnieniem przyczyn.

Przyczyny udzielenia pomocy	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
Ubóstwo	659	544	580
Bezrobocie	537	459	443
Niepełnosprawność	556	479	418
Długotrwała lub ciężka choroba	809	842	767
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	317	302	243
Sieroctwo	1	0	0
Bezdomność	47	38	47
Potrzeba ochrony macierzyństwa	137	136	117
W tym: wielodzietność	47	57	63

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych o sytuacji demograficznej i społecznej w Pabianicach ze sprawozdania MPiPS-03

Z powyższego zestawienia wynika, że nastąpił spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej zarówno ze względu na ubóstwo, niepełnosprawność, jak również z powodu bezrobocia. I tak w 2020 roku w porównaniu do 2018 roku liczba rodzin korzystających z pomocy z uwagi na bezrobocie zmniejszyła się o 17,5%.

W 2020 roku problem długotrwałej lub ciężkiej choroby jest najczęstszym powodem przyznawania pomocy i wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej.

Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z tytułu bezradności opiekuńczo-wychowawczej wyniosła 243 w 2020 roku i była o 23,3% niższa w stosunku do roku 2018.

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Pabianic korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz innych możliwości wsparcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych w latach 2018 - 2020.

Tabela 11. Różne formy wsparcia dla mieszkańców Pabianic.

	2018	2019	2020
Liczba zawartych kontraktów	88	93	47
Liczba założonych Niebieskich Kart	98	101	68
Liczba spotkań grup roboczych zwołanych przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego	270	253	224
Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego	3298	4137	3298

Liczba dzieci otrzymujących: stypendia i zasiłki szkolne	395 13	310 11	258 11
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	650	549	480
Liczba rodzin korzystających z dodatku energetycznego	362	304	136

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych posiadanych przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Wyjątkowo dużą zmianę na przestrzeni lat 2018-2020 widać natomiast we wskaźniku określonym jako – liczba zawartych kontraktów. W sytuacjach wymagających wsparcia Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach rodziny miały możliwość skorzystania z takiej formy pomocy. W roku 2018 zawarto 88 kontraktów, w 2019 roku 93 kontrakty, a w 2020 roku tylko 47 kontraktów. Spadek liczby kontraktów był spowodowany okresem epidemii COVID-19 i obostrzeń epidemiologicznych (np. realizowanie Prac Społeczne Użytecznych w ograniczonym zakresie)

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie miasta działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład przedmiotowego zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na terenie miasta. Do zadań ZI należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przemocy w rodzinie m.in. poprzez edukację, ochronę osób dotkniętych przemocą, spotkania grup roboczych, które to zwoływane są przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, w celu analizy sytuacji rodziny i ustalenia planu pomocy. W analizowanym okresie liczba zwołanych grup była najwyższa w 2018 roku 270, a 2020 roku liczba zwołanych grup spadła o 17% i wynosiła 224. Spadek ten może wynikać z okresu epidemii COVID-19, ograniczeniu interwencji i utajnionych przypadków przemocy.

Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego na przełomie lat 2018-2019 wzrosła z 3298 osób do 4137 osób, co stanowi przyrost na poziomie 20% podopiecznych. W roku 2020, mimo spadku liczby udzielonych porad kształtowała się ona nadal na wysokim poziomie -3298 osób, oznacza to, że w sytuacji ograniczonych kontaktów społecznych wynikających z epidemii COVID 19 konsultacje nadal były realizowane, a rodziny chętnie korzystały z takiej formy wsparcia.

Rodzice mogli wystąpić o stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla dzieci i młodzieży. Liczba przyznanych zasiłków szkolnych w latach 2018-2020 była na podobnym poziomie, jeżeli chodzi o stypendia szkolne to w 2018 roku było przyznanych dla 395 uczniów, a w roku 2020 już tylko 258 uczniów było objętych taką pomocą. Zanotowano spadek o 34,7%.

Osoby posiadające tytuł prawny do lokalu i spełniające kryterium określone w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych, skorzystały z takiej formy wsparcia. W 2018 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe dla 650 rodzin, w 2019 roku 549 rodzinom, a w 2020 roku wypłacono je 480 rodzinom. Spadek liczby rodziny otrzymujących dodatek mieszkaniowy na przestrzeni analizowanych lat wynosi 26%.

W 2018 roku wypłacono dodatek energetyczny dla 362 rodzin, w 2019 roku 304 rodzinom, a w 2020 roku wypłacono go tylko 136 rodzinom. Na przestrzeni analizowanych lat widoczny jest znaczny spadek liczby rodzin otrzymujących dodatek energetyczny .

5.1. Świadczenia rodzinne

W sytuacji, gdy rodziny wymagały zewnętrznego wsparcia mogły skorzystać ze świadczeń rodzinnych oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego finansowanych z budżetu państwa.

Tabela 12. Zestawienie liczby osób , którym wypłacono świadczenia rodzinne wraz z dodatkami i z funduszu alimentacyjnego.

	2018	2019	2020
Liczba osób otrzymujących zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	3160	2340	1905
Liczba osób otrzymujących dodatek z tytułu samotnego	219	234	201

wychowywania dziecka			
Liczba osób otrzymujących świadczenie rodzicielskie	179	160	158
Liczba osób otrzymujących świadczenie z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	310	295	264
Liczba osób które skorzystały z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	417	354	306
Liczba osób otrzymujących świadczenie "Za życiem"	5	5	5
Liczba osób otrzymujących świadczenie wychowawcze z Programu "Rodzina 500plus"	5574	9744	10056
Liczba osób, którym wypłacono świadczenie z Programu "Dobry Start"	6120	6229	6097
Liczba osób, którym wypłacono dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	2963	1683	1363
Liczba osób korzystających ze świadczeń alimentacyjnych	552	559	478

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych o sytuacji demograficznej i społecznej w Pabianicach ze sprawozdania MPiPS-03

Liczba osób, którym przyznano zasiłek rodzinny z dodatkami uległa zmianie. W 2018 roku było takich osób 3160, a w 2020 roku było ich już tylko 1905, czyli zanotowano spadek o 39,7%.

Liczba osób, które otrzymywały świadczenie wychowawcze z Programu „Rodzina 500 plus” w 2020 roku wzrosła o 55,4 % w stosunku do 2018 roku. Różnica wynika ze zmiany założeń Programu, znoszących kryterium dochodowe upoważniające do pobierania świadczenia na pierwsze dziecko.

Świadczenie rodzicielskie realizowane jest od 1 kwietnia 2016 roku na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Przysługuje ono osobom, które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego. W 2018 roku świadczenie z tego tytułu wypłacono 178 osobom, w 2019 roku 160 osobom, a w 2020 roku 158 świadczeniobiorcom.

W związku z realizacją ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w latach 2018-2020 wypłacono świadczenie dla 5 osób w danym roku.

Program rządowy „Dobry start”, w ramach którego przyznawane jest raz w roku świadczenie związane z rozpoczęciem nauki przez dziecko do 20 rok życia lub w przypadku dzieci lub osób uczących się i legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności do 24 roku życia realizowany jest od września 2018 roku. Liczba wypłaconych świadczeń utrzymuje się na podobnym poziomie, w 2018 roku 6120 świadczeń, w 2019 roku 6229 świadczeń, a w 2020 roku 6097 świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazuje tendencję malejącą. W 2018 roku było ich 552, a w 2020 roku było już 478, czyli spadek o 13,4%,

5.2. Asystenci rodziny

Realizując ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w MCPS zatrudnieni są asystenci rodziny, którzy współpracują z rodzinami wymagającymi wsparcia w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc ta uwzględnia zarówno potrzeby rodzin jak i gotowość do realnego współdziałania. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązywaniu konkretnych problemów podopiecznego, wzbudzaniu w nim wiary we własne możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań, w celu poprawy swojej sytuacji życiowej.

Zgodnie z treścią art. 15 pkt. 4 wyżej wymienionej Ustawy asystent może współpracować w tym samym czasie, nie więcej niż z 15 rodzinami. Liczba rodzin z którymi współpracował asystent rodziny

uzależniona jest od stopnia trudności wykonywania zadania. W Miejskim Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach liczba rodzin otrzymujących takie wsparcie wzrosła od 2018 roku

W 2018 roku zatrudnionych było 12 asystentów, w tym jeden przebywał na urlopie wychowawczym, z którego nie powrócił do pracy. W kolejnych latach liczba zatrudnionych asystentów utrzymywała się na takim samym poziomie.

Tabela 13. Asystenci rodziny i rodziny objęte wsparciem w Pabianicach.

	2018	2019	2020
Liczba asystentów zatrudnionych przez Miejskie Centrum Pomocy Społecznej	12	11	10
Liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny, w tym:	138	133	143
- do 3 m-cy,	3	12	7
- powyżej 3 do 12 m-cy,	24	17	23
- powyżej 1 roku,	74	75	66
Liczba rodzin z którymi zakończono współpracę, w tym m.in. ze względu na:	37	28	47
osiągnięcie celów	16	10	25
zaprzeszanie współpracy przez rodzinę	10	8	22
inne przyczyny	11	10	0
Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny, które zostały zobowiązane postanowieniem sądowym.	19	21	54

Źródło: Dane opracowane z materiałów własnych Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach

Rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny tylko za jej zgodą, jako forma wsparcia, a nie przymus. Niemniej jednak coraz więcej rodzin postanowieniem sądowym jest zobowiązana do współpracy z asystentem rodziny, albo do kontynuowania współpracy w sytuacji, gdy asystent został wcześniej przydzielony na wniosek pracownika socjalnego. W 2018 roku na 138 rodzin, 19 było zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem tj. 13,8%. W 2019 roku na 133 rodziny, 21 rodzin miało zarządzoną współpracę z asystentem, co stanowiło wskaźnik 15,8%. W 2020 roku na 143 rodziny 54 miały wydane decyzję sądową, to 37,7% wszystkich rodzin. Wzrost liczby postanowień od 2018 do 2020 roku wyniósł aż 184%.

W latach 2018 i 2019 Miejskie Centrum Pomocy Społecznej przystępowało do Programu ogłaszanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pozyskując w ten sposób środki na pokrycie części wydatków na wynagrodzenia asystentów rodziny. Od 2020 roku zmieniła się formuła programu i daje możliwość wypłacenia jednorazowego dodatku dla asystenta rodziny. W 2020 roku MCPS również złożył wniosek do „Programu asystent rodziny na rok 2020”.

Praca z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi jest procesem złożonym i długotrwałym, a efekty w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, ich gotowości do zmiany. Objęcie rodziny wsparciem m.in. asystenta rodziny nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Podejmowane działania przez pracownika socjalnego, asystenta rodziny, czy przedstawicieli innych instytucji prowadzą do zminimalizowania pojawiających się problemów. Dużym problemem współistniejącym w tych rodzinach jest nadużywanie alkoholu lub innych środków odurzających.

5.3. Rodziny wspierające

Ustawa wskazuje również możliwość pomocy rodzinie w formie ustanowienia rodziny wspierającej. Zgodnie z art. 29 ww. Ustawy rodziny wspierające mają za zadanie wspomagać rodziny

przeżywające trudności w opiece i wychowywaniu dzieci. Ich zadaniem jest pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzina wspierająca powinna się wykazać odpowiednim zasobem umiejętności i pozytywnego doświadczenia życiowego. Swoją funkcję pełni we współpracy z asystentem rodziny. Rodzinę wspierającą ustanawia Prezydent Miasta Pabianic, który po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej zawiera umowę z rodziną wspierającą. Umowa określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Niestety w latach 2018-2020 brak było zainteresowania pełnieniem funkcji rodziny wspierającej, nikt nie złożył wniosku.

5.4. Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR”

Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR” działa od 1 stycznia 2017 roku, od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 18.00. Jest prowadzona w formie opiekuńczej i specjalistycznej. Zapewnia opiekę, wsparcie wychowawcze, pomoc dydaktyczną oraz organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, warsztaty psychologiczne, terapię logopedyczną dla swoich podopiecznych. Zajęcia specjalistyczne prowadzone w Placówce mają na celu promowanie postaw społecznie akceptowalnych, rozwój kompetencji społecznych, wyrównywanie szans ogólnorozwojowych, a warsztaty realizowane w ramach zajęć opiekuńczych - rozwijanie indywidualnych pasji oraz umiejętności współdziałania w grupie. Placówka, w ramach swoich zadań, motywuje członków rodzin do udziału w programach edukacyjnych. Organizuje specjalistyczne warsztaty i nieformalne spotkania dla rodziców podopiecznych PWD „JUNIOR”, podczas których wzmacniane są zdolności do pełnienia prawidłowych ról społecznych, a także sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej nad dzieckiem. Podejmuje działania mające na celu niwelowanie zjawisk społecznie niepożądanych (m.in. przemoc, uzależnienia). Prowadzone jest systematyczne monitorowanie sytuacji dziecka poprzez kontakt z rodziną, szkołą oraz instytucjami pracującymi z rodziną. Umożliwia to szybką reakcję na pojawiające się problemy w rodzinie, m.in. poprzez kierowanie do odpowiednich specjalistów, instytucji, zorganizowanie dzieciom czasu wolnego, zapraszanie rodziców na spotkania z psychologiem. Podczas ferii zimowych i letnich Placówka organizuje półkolonie zarówno dla swoich podopiecznych, jak i dzieci z miasta.

Placówka prowadzi dożywianie dzieci.

W PWD „JUNIOR” prowadzona jest również aktywizacja młodzieży poprzez udział w wolontariacie, w ramach współpracy z Grupą Wolontarystyczną „Agrafka”.

5.5. Mieszkanie chronione treningowe

Mieszkanie chronione treningowe powstało z lokalu mieszkalnego, wyodrębnionego z zasobu mieszkaniowego Gminy Miejskiej Pabianic zarządzeniem Prezydenta Miasta Pabianic.

To forma pomocy dla osób pełnoletnich, których sytuacja życiowa, niepełnosprawność, czy choroba uzasadnia potrzebę wspomagania w codziennym funkcjonowaniu w celu prowadzenia w przyszłości samodzielnego życia. Pobyt w mieszkaniu przysługuje osobie, która nie ma prawa do lokalu mieszkalnego, a jej ostatnim miejscem zameldowania jest Miasto Pabianice. Z osobą skierowaną

do mieszkania chronionego treningowego ustalany jest indywidualny program usamodzielnienia, który wynika z sytuacji osobistej lub rodzinnej. Osoba skierowana do mieszkania chronionego treningowego zobowiązana jest do zapoznania się i przestrzegania zasad Regulaminu, poza zakresem realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

W okresie pobytu w mieszkaniu chronionym treningowym mieszkaniec zobowiązany jest do stałej współpracy i realizowania uzgodnień z pracownikiem socjalnym. W trakcie pracy socjalnej monitorowany jest sposób realizacji programu usamodzielnienia.

6. Piecza zastępcza

Od 2012 roku w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa, ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednie wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości:

10% w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,

30% w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,

50% w trzecim i kolejnym roku pobytu w pieczy zastępczej.

Liczbę dzieci z terenu Miasta Pabianic, które zostały po raz pierwszy umieszczone w pieczy zastępczej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w pieczy zastępczej w poszczególnych latach.

	2018	2019	2020
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.	28	12	17
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.	11	11	13
Ogółem:	39	23	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach

W 2018 roku 39 dzieci postanowieniem sądowym zostało umieszczonych w pieczy zastępczej, w 2019 liczba ta spadła do 23, czyli o 41%, jednak w 2020 roku liczba umieszczeń wzrosła do 30, czyli o 30% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 15. Liczba dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej współfinansowało Miasto w kolejnych latach.

	2018	2019	2020
Liczba dzieci w pieczy zastępczej, w tym:	124	121	120
w rodzinach zastępczych	76	81	78
w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	48	40	42

Dane: opracowane na podstawie danych z Wydziału Spraw Społecznych i Gospodarczych Urzędu Miejskiego w Pabianicach.

Jeżeli porównamy liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej, to w latach 2018-2020 utrzymuje się na podobnym poziomie, jednak udział procentowy tych, które zostały umieszczone po raz pierwszy jest różny. W 2018 roku to 32,5%, w 2019 roku 19%, w 2020 roku to 25%.

Tabela 16. Wydatki poniesione przez Miasto na współfinansowanie pieczy zastępczej w kolejnych latach.

	2018	2019	2020
Wydatki na pieczę zastępczą w tym na:	1.275.077,71 zł	1.370.946,02 zł	1.475.463,81 zł
rodziny zastępcze	269.833,70 zł	329.661,42 zł	364.721,16 zł

placówki opiekuńczo-wychowawcze	1.005.244,01 zł	1.041.284,60 zł	1.110.742,65 zł
---------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------

Dane: opracowane na podstawie danych z Wydziału Spraw Społecznych i Gospodarczych Urzędu Miejskiego Pabianicach

Wydatki na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej znacząco wzrosły z uwagi na wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy, jak również kwalifikacji do stosowania stawki współfinansowania na poziomie 50%. Analizując powyższe dane koszty współfinansowania pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczy są znacznie wyższe od tych przeznaczonych na rodziny zastępcze.

V. Analiza SWOT

W celu opracowania Programu dokonano analizy SWOT, która posłużyła do identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wsparcia rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nimi stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim miasto dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom rodzin i dzieci mieszkających na jego terenie.

Analizę SWOT odnoszącą się do mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w rozwoju wspierania rodziny przez instytucje i ich otoczenie w Mieście Pabianice, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> •Rozwój wsparcia rodziny prowadzone przez asystentów rodziny, •dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje pozarządowe, •doświadczenie, wiedza i kwalifikacje kadry pomocy społecznej, •rozwój infrastruktury edukacyjnej szczególnie w zakresie opieki nad dziećmi do 3 roku życia, •adekwatna dostępność miejsc w placówkach szkolnych i przedszkolnych, •zapewnienie dostępu do kształcenia integracyjnego w mieście, •prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, •podejmowanie działań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, •aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym m in. poprzez uczestniczenie w pracach społecznie użytecznych - funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej, •realizacja programów profilaktycznych, •opracowywanie dokumentów strategicznych, •pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na zatrudnianie asystentów, •podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, •Placówka Wsparcia Dziennego "JUNIOR" , 	<ul style="list-style-type: none"> •Zmniejszająca się liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym •zwiększająca się liczba rodzin wymagających różnorodnego wsparcia, •duże obciążenie zadaniami pracowników poszczególnych jednostek, •postawy roszczeniowe rodzin uzależnionych od pomocy społecznej, •brak aktywności w zakresie organizowania grup samopomocowych, •brak kandydatów na rodziny wspierające, •brak dostatecznej liczby kandydatów do prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, •niewystarczająca oferta zajęć terapeutycznych dla dzieci, •ograniczone środki finansowe na tworzenie placówek pomocowych, •niewystarczający dostęp dla rodzin do poradnictwa specjalistycznego, •brak odpowiednich lokali w zasobach miasta do zorganizowania większej liczby placówek wsparcia dziennego, •niewystarczający dostęp do wsparcia psychospołecznego i prawnego dla rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy, •niewystarczająca ilość mieszkań komunalnych w mieście, w tym socjalnych, •brak wystarczających regulacji prawnych dla osób dotkniętych przemocą.

<ul style="list-style-type: none"> •dobrze działające instytucje w obszarze pomocy społecznej, •ulgi dla rodzin wielodzietnych [Karta Dużej Rodziny, •Świadczenia "Rodzina 500 plus"], •Świadczenia "Za życiem " , •realizacja Karty Dużej Rodziny, •działalność jednostek kultury na terenie miasta, w których dzieci i rodzice mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> •rozbudowa wsparcia dla rodzin poprzez współpracę z asystentem rodziny (wzrost liczby rodziny korzystających), •możliwość kontynuowania nauki w mieście na poziomie ponadpodstawowym, •zwiększenie świadomości członków rodzin w zakresie wsparcia specjalistycznego, •zwiększenie oferty wsparcia psychologiczno-pedagogicznego udzielanego w placówkach i oświatowych, •promowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, •zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli na temat problemów uzależnień i przemocy, obciążeń emocjonalnych i psychologicznych, •wykorzystanie potencjału i zasobów organizacji pozarządowych, •wzmocnienie sektora organizacji pozarządowych zajmujących się wspieraniem rodziny w mieście, w tym stwarzanie organizacjom odpowiednich warunków w obszarze pracy z rodzinami (również finansowych), •zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin, •możliwość pozyskiwania środków na realizację programów w ramach ogłaszanych konkursów, •oferty programowe NGO skierowane do dzieci i młodzieży, •wdrażanie superwizji dla pracowników pomocy społecznej pracujących bezpośrednio z rodzinami. 	<ul style="list-style-type: none"> •kryzys rodziny, •występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowej, •rozluźnienie więzi rodzinnych, •rozpad rodziny i nieumiejętność rozwiązywania problemów opieki nad dzieckiem, •negatywny wpływ mediów na proces wychowania i socjalizacji dziecka, •niespójny system przekazywania wartości przez rodzinę, media i szkołę, •brak umiejętności w rozwiązywaniu problemów występujących w rodzinie, •przerzucanie odpowiedzialności za wychowanie dziecka na instytucje, •zagrożenia młodych osób uzależnieniem od cyberprzestrzeni (Internet, portale społecznościowe, gry komputerowe) oraz niski poziom wiedzy rodziców na temat ww. zagrożeń, •utrudnione warunki do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej, •niewystarczający poziom koordynacji działań instytucji i organizacji wspierających rodziny, dzieci i młodzież, •brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, •występowanie zjawiska dziedziczenia biedy, •ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, •postępujące zjawisko ubożenia mieszkańców miasta, •starzenie się społeczeństwa. •załamanie się rynku pracy z uwagi na czas epidemii wyrażający się zwiększonym udziałem kobiet w grupie bezrobotnych, •problemy w funkcjonowaniu rodziny na skutek izolacji wywołanej epidemią COVID-19.

Analiza SWOT została przeprowadzona przez realizatorów i partnerów Programu i została oparta na doświadczeniu i wiedzy osób zajmujących się pomocą rodzinie.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że istnieją podstawy do skutecznego działania, jednak nie można przewidzieć jak zachowa się rodzina, jej członkowie, czy podejmą współpracę, czy będą dążyć do zmiany. Przygotowanie SWOT pozwoliło wyznaczyć kierunek działania na kolejne lata.

VI. Cele programu

Głównym celem Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic jest skuteczne wspieranie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości życia rodzin z dziećmi poprzez wzmocnienie ich rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji.
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
3. Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.
5. Współfinansowanie pieczy zastępczej.
6. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
7. Wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinie.

Cel 1. Poprawa jakości życia rodzin z dziećmi poprzez wzmacnianie ich rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji.

	Zadania	Wskaźniki	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/ organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji* (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
1.1.	Poprawa dostępności do informacji o możliwości korzystania z pomocy.	·Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych. ·Liczba podjętych działań.	UM MCPS ZI placówki oświatowe	KPP SR PCPR NGO	-	2022-2024
1.2.	Zwiększenie dostępu do opieki w przedszkolach miejskich.	·Liczba miejsc w przedszkolach ·Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli.	UM placówki oświatowe	-	-	2022-2024
1.3.	Realizacja Programu Karta Dużej Rodziny.	·Liczba rodzin, które posiadają karty.	UM	Przedsiębiorcy biorący udział w Programie Karta Dużej Rodziny.	-	2022-2024
1.4.	Realizacja Programu „Rodzina 500 plus”.	·Liczba osób korzystających z Programu „Rodzina 500 plus”.	MCPS ZUS	-	23.653.573,-	2022-2024
1.5.	Realizacja Programu „Za życiem”.	·Liczba osób korzystających z Programu „Za życiem”.	MCPS	-	-	2022-2024
1.6.	Realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	·Liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych. ·Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.	MCPS	-	18.395.744,-.	2022-2024
1.7.	Organizowanie uroczystości dla rodzin na terenie miasta Pabianic.	·Liczba imprez organizowanych dla rodzin.	MCPS UM instytucje kultury	NGO KPP	-	2022-2024

			placówki oświatowe			
1.8.	Aktywizacja dzieci i młodzieży do udziału w pozalekcyjnych zacięciach sportowo-rekreacyjnych.	·Liczba organizatorów zajęć pozalekcyjnych. ·Liczba przeprowadzo-nych zajęć. Liczba dzieci biorących udział w zajęciach.	UM instytucje kultury placówki oświatowe	NGO	-	2022-2024

Cel 2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

	Zadania	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji* (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
2.1.	Wspieranie dzieci w procesie edukacyjnym.	·Liczba przyznanych stypendiów. ·Liczba zasiłków szkolnych.	UM MCPS placówki oświatowe instytucje kultury	-	47.430,-	2022-2024
2.2	Realizacja Programu „Dobry start”.	·Liczba dzieci którym przyznano świadczenie z Programu „Dobry start”.	ZUS	-		202-2024
2.3.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w ramach programów i projektów.	·Liczba programów. ·Liczba dzieci uczestniczących w programach. ·Liczba dzieci uczestniczących w projektach. ·Liczba dzieci, które otrzymały stypendia socjalne.	MCPS UM placówki oświatowe instytucje kultury	-	-	2022-2024
2.4.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	·Liczba placówek organizujących zajęcia. ·Liczba dzieci korzystających	MCPS UM placówki	-	-	2022-2024

		z zajęć. ·Liczba klubów sportowych. ·Liczba uczestników zajęć sportowych.	oświatowe instytucje kultury			
2.5.	Aktywizacja młodzieży poprzez udział w wolontariacie.	·Liczba wolontariuszy.	MCPS placówki oświatowe	NGO	-	2022-2024

Cel 3. Wspieranie rodziny przejawiających problemy opiekuńczo-wychowawcze.

	Zadania	Wskaźnik	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji* (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
3.1.	Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej .	·Liczba rodzin monitorowanych przez pracowników socjalnych. ·Liczba prowadzonych postępowań w przedmiocie władzy rodzicielskiej z terenu miasta.	MCPS SR	-	-	2022-2024
3.2.	Praca asystenta rodziny z rodzinami przeżywającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze.	·Liczba zatrudnionych asystentów. ·Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. ·Liczba dzieci w rodzinach z którymi współpracuje asystent rodziny.	MCPS	-	555.444,-	2022-2024
3.3.	Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z asystentem rodziny.	·Liczba rodzin z którymi asystent rodziny zakończył współpracę.	MCPS	-	-	2022-2024
3.4.	Pomoc rodzicom w opiece i wychowaniu przez uczestnictwo dzieci	·Liczba placówek organizujących zajęcia. ·Liczba dzieci korzystających	MCPS instytucje kultury	NGO	-	2022-2024

	w zajęciach oferowanych na terenie miasta.	z zajęć.	placówki oświatowe			
3.5.	Organizowanie zajęć w placówce wsparcia dziennego.	·Liczba dni zajęć o charakterze opiekuńczym. ·Liczba dzieci korzystających z zajęć o charakterze opiekuńczym. ·Liczba zajęć o charakterze specjalistycznym. ·Liczba dzieci korzystających z zajęć o charakterze specjalistycznym.	MCPS	-	-	2022-2024
3.6.	Organizowanie spotkań dla rodzin w celu kształtowania właściwych postaw wychowawczych.	·Liczba spotkań. ·Liczba grup wsparcia. ·Liczba rodzin objętych wsparciem.	MCPS UM ZI	PPP PCPR NGO	-	2022-2024
3.7.	Organizowanie spotkań przedstawicieli instytucji wspierających rodziny z problem przemocy.	·Liczba Zespołów Interdyscyplinarnych. ·Liczba powołanych grup roboczych. ·Liczba spotkań grup roboczych. ·Liczba instytucji biorących udział w spotkaniach.	MCPS ZI MKRPA placówki oświatowe	PPP SR POW PCPR KPP służba zdrowia	-	2022-2024
3.8.	Promowanie funkcji rodziny wspierającej.	·Liczba i rodzaje informacji na temat rodziny wspierającej. ·Liczba ustanowionych rodzin wspierających. ·Liczba rodzin objętych wsparciem rodziny wspierającej.	MCPS	-	-	2022-2024

Cel 4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

	Zadania	Wskaźniki	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje /organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji* (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
4.1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	·Liczba rodzin korzystających z pomocy MCPS. ·Liczba rodzin korzystających z pomocy NGO.	MCPS	NGO	350.000,-	2022-2024
4.2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w placówkach oświatowych.	·Liczba dzieci objętych dożywianiem przez MCPS. ·Liczba dzieci objętych dożywianiem przez placówki oświatowe.	MCPS placówki oświatowe	-	451.669,-	2022-2024
4.3	Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.	·Liczba organizatorów. ·Liczba uczestników.	UM MCPS placówki oświatowe	NGO	-	2022-2024
4.4.	Umożliwienie członkom rodzin udziału w konsultacjach o charakterze psycho-educacyjnym adekwatnie do potrzeb.	·Liczba konsultacji o charakterze psycho-educacyjnym. ·Liczba uczestników.	MCPS	-	-	2022-2024
4.5.	Podjęcie działań ograniczających zjawiska społecznie niepożądane poprzez edukację publiczną skierowaną do mieszkańców miasta Pabianic.	·Liczba kampanii edukacyjno-informacyjnych. ·Liczba przeprowadzonych materiałów edukacyjno-informacyjnych ·Liczba projektów.	MCPS UM ZI MKRPA	NGO	-	2022-2024
4.6.	Zapewnienie dostępności do konsultacji i poradnictwa	·Liczba udzielonych konsultacji. ·Liczba osób korzystających	UM MCPS placówki	PCPR NGO	-	2022-2024

	specjalistycznego dla rodzin.	z konsultacji.	oświatowe MKRPA			
4.7.	Działania na rzecz aktywizacji zawodowej członków rodziny.	·Liczba osób uczestniczących w zajęciach aktywizujących, skierowanych przez pracownika socjalnego. ·Liczba podpisanych kontraktów socjalnych do KIS. ·Liczba osób podejmujących zatrudnienie w ramach PSU.	MCPS	PUP	125.000,-	2022-2024
4.8.	Zapobieganie utracie mieszkania poprzez pomoc w postaci dodatku mieszkaniowego i energetycznego.	·Liczba gospodarstw domowych którym przyznano dodatek mieszkaniowy. ·Liczba gospodarstw domowych którym przyznano dodatek energetyczny.	UM	-	800.000,-	2022-2024
4.9.	Wspieranie rodzin poprzez przydział lokalu komunalnego.	·Liczba złożonych wniosków. ·Liczba przydzielonych lokali.	UM	-	-	2022-2024
Cel 5. Współfinansowanie pieczy zastępczej.						
	Zadania	Wskaźniki	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
5.1.	Współfinansowa-nie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka.	·Liczba umieszczonych dzieci. ·Wysokość poniesionych wydatków.	MCPS	-	460.000,-	2022-2024
5.2.	Współfinansowanie pobytu	·Liczba umieszczonych dzieci.	MCPS	-	1.150.000,-	2022-2024

dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	·Wysokość poniesionych wydatków.				
--	----------------------------------	--	--	--	--

Cel 6. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Zadania	Wskaźniki	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
6.1. Podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji w rodzinach biologicznych z których dzieci zostały umieszczone czasowo w pieczy zastępczej.	·Liczba rodzin biologicznych z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	MCPS	POW PCPR	-	2022-2024
6.2. Praca z rodziną biologiczną skupiona na wzmacnianiu lub odbudowaniu zdolności do pełnienia prawidłowych ról.	·Liczba rodzin objętych wsparciem pracownika socjalnego. ·Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. ·Liczba rodzin biologicznych podejmujących współpracę. ·Liczba rodzin , które odzyskały prawo opieki nad dzieckiem.	MCPS	POW PCPR	-	2022-2024
6.3. Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka	·Liczba podmiotów współpracujących na rzecz powrotu dziecka do rodziny	MCPS placówki oświatowe	PCPR POW KPP	-	2022-2024

	z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	biologicznej. ·Liczba zwoływanych zespołów mających na celu okresową ocenę sytuacji dziecka. ·Liczba dzieci które wróciły do rodziny. ·Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które ukończyły 18 r.ż. ·Liczba prowadzonych postępowań w przedmiocie władzy rodzicielskiej.		SR		
Cel 7. Wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinie.						
	Zadania	Wskaźniki	Realizator (instytucja odpowiedzialna za realizację)	Instytucje/organizacje współpracujące przy realizacji	Koszty realizacji* (z uwzględnieniem środków własnych na obecny/najbliższy rok jeżeli istnieje taka możliwość)	Termin realizacji
7.1.	Zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny.	·Liczba zatrudnionych asystentów rodzin. ·Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	MCPS	-	-	2022-2024
7.2.	Udział osób zawodowo zajmujących się pomocą rodzinie w dostępnych formach doskonalenia zawodowego.	·Liczba szkoleń/warsztatów/konferencji i dla asystentów rodziny. ·Liczba uczestników szkoleń /warsztatów /konferencji dla asystentów rodziny. ·Liczba szkoleń/ warsztatów /konferencji dla pracowników socjalnych. ·Liczba uczestników szkoleń/	UM MCPS ZI	-		2022-2024

		warsztatów/ konferencji dla pracowników socjalnych.				
7.3.	Zapewnienie dostępu do super wizji dla asystentów rodziny.	·Liczba godzin super wizji. ·Liczba asystentów rodziny, którzy wzięli udział w super wizji.	MCPS	-	-	2022-2024
7.4.	Zapewnienie super wizji dla pracowników socjalnych.	·Liczba godzin super wizji. ·Liczba pracowników socjalnych, którzy wzięli udział w super wizji.	MCPS	-	-	2022-2024

*Rzeczywisty koszt realizacji Programu w kolejnych latach zostanie podany w sporządzanych sprawozdaniach.

Legenda:

- UM - Urząd Miejski w Pabianicach.
- MCPS - Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.
- ZI - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- PWD - Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR”.
- SR - Sąd Rejonowy w Pabianicach.
- MKRPA - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pabianicach.
- POW - Placówki opiekuńczo-wychowawcze.
- NGO - Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- PPP - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pabianicach.

VII. Realizatorzy i partnerzy programu

Założenia Programu Wspierania Rodziny realizowane są przez samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe i inne podmioty w ramach swoich kompetencji .

Realizatorami Programu są:

1. Urząd Miejski w Pabianicach:
2. Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach:
- 1) Placówka Wsparcia Dziennego „JUNIOR”.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Instytucje kultury.
6. Placówki oświatowe.

Partnerami Program są:

1. Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach.
2. Sąd Rejonowy w Pabianicach.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach.
4. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Pabianicach.
5. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.
6. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

VIII. Koordynator

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny jest Dyrektor Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.

IX. Czas realizacji programu

Realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Pabianic została zaplanowana na lata 2022-2024.

X. Finansowanie

Program finansowany będzie ze środków:

1. budżetu Miasta Pabianic,
2. dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
3. dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
4. programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
5. funduszy Unii Europejskiej,
6. innych środków pozyskiwanych w ramach konkursów.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie i zwiększane w miarę potrzeb w rocznych planach finansowych.

XI. Monitoring i ewaluacja programu

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji, po zakończeniu Programu.

Monitoring umożliwi wgląd w podejmowane działania i określi stopień realizacji i optymalizacji dalszych działań.

Ocena realizacji zadań będzie monitorowana w oparciu o analizę przypisanych do poszczególnych działań indywidualnych wskaźników określających ich stopień realizacji. Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji programu, która zostanie dokonana w terminie 6 miesięcy od zakończenia Programu.

Celem ewaluacji będzie uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty, czy i w jakim stopniu założenia Programu zostały zrealizowane.

Koordynator Programu przekazuje Prezydentowi Miasta Pabianic sprawozdanie z realizacji 3-letniego Programu oraz sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań do 28 lutego każdego roku.

XII. Spis tabel

Spis tabel:

Tabela 1. Liczba mieszkańców, przebywających w Pabianicach czasowo i na stałe z podziałem na płeć i wiek.	4
Tabela 2. Sytuacja mieszkaniowa w Pabianicach.	6
Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych w Pabianicach.	6
Tabela 4. Liczba dzieci uczęszczających do żłobków w Pabianicach.	8
Tabela 5. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w Pabianicach.	8
Tabela 6. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Pabianicach .	9
Tabela 7. Liczba uczniów w gimnazjach w Pabianicach.	11
Tabela 8. Struktura rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach..	11
Tabela 9. Rodziny z dziećmi objętych pomocą Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach.	12
Tabela 10. Struktura rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach z uwzględnieniem przyczyn.	13
Tabela 11. Różne formy wsparcia dla mieszkańców Pabianic.	13
Tabela 12. Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami i z funduszu alimentacyjnego Asystenci rodziny i rodziny objęte wsparciem w Pabianicach.	15
Tabela 13. Asystenci rodziny i rodziny objęte wsparciem w Pabianicach.	17
Tabela 14. Liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w pieczy zastępczej w poszczególnych latach.	20
Tabela 15. Liczba dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej finansowało miasto w kolejnych latach.	21
Tabela 16. Wydatki poniesione przez miasto na współfinansowanie pieczy zastępczej w kolejnych latach.	21
Tabela 17. Analiza SWOT.	22

Przewodniczący Rady Miejskiej w Pabianicach

Krzysztof Rąkowski